

माननीय स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्री प्रदीप पौडेलज्यूको एक वर्षे कार्यकालका मुख्य उपलब्धीहरु

मा. प्रदीप पौडेल
मन्त्री

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय

रामशाहपथ, काठमाडौं

उपलब्धीका क्षेत्रहरू

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

संवैधानिक दायित्व
तथा
संघीयता
कार्यान्वयन

नीतिगत तथा
प्रशासनिक
सुधार

स्वास्थ्य बीमा तथा
सामाजिक स्वास्थ्य
सुरक्षा

एकिकृत स्वास्थ्य
प्रणाली

डिजिटल
हेल्थ

निरोगी नेपाल,
आयुर्वेद तथा
वैकल्पिक चिकित्सा

गुणस्तरीय स्वास्थ्य
सेवा प्रवाह र
विस्तार

स्वास्थ्यमा साझेदारी
तथा
समन्वय

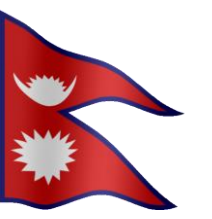

जनसङ्ख्या

संवैधानिक दायित्व तथा संघीयता कार्यान्वयन

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

समितिको बैठकहरूबाट तीनै तहका सरकारबीच समन्वयमा कार्यान्वयन गर्ने मुख्य क्षेत्रहरू

विषयगत समिति

संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तह
(समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध)
ऐन, २०७७, दफा ३२

आधारभूत
अस्पताल
सञ्चालन

डेङ्गु रोग नियन्त्रण
कार्यक्रम

नसर्ने रोग स्क्रिनिङ
कार्यक्रम र
एच.पी.भी. खोप
अभियान

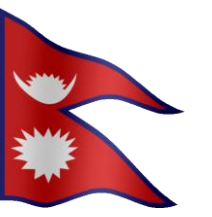
विपद व्यवस्थापन
तथा आपतकालीन
पूर्व तयारी

कर्मचारी समायोजन
तथा फाजिल
कर्मचारीहरूको
व्यवस्थापन

संवैधानिक दायित्व तथा संघीयता कार्यान्वयन

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य समिति

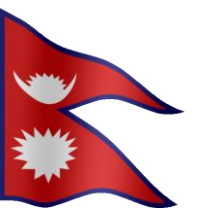
जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५
दफा ५०

जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ को दफा ५० बमोजिमको राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य समितिको बैठक विभिन्न मितिमा बसी यस समितिलाई क्रियाशील बनाइयो। समितिको बैठकबाट देहायका ८ वटा प्राविधिक उपसमितिहरू गठन गरी निरन्तर सम्वाद छलफल र सिफारीसहरू प्राप्त गरिएको

मूख्य नीतिगत तथा प्रशासनिक सुधार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय औलो रणनीतिक
योजना (सन् २०२५-
२०३०) स्वीकृत

राष्ट्रिय मूख स्वास्थ्य
रणनीति (२०८१-
२०८७) लागू

राष्ट्रिय न्यूरो साइन्सेस
सेन्टर स्थापना पूर्व
सम्भाव्यता अध्ययन
प्रतिवेदन तयार

विरामी प्रेषण राष्ट्रिय
निर्देशिका, २०८१

विद्यालय स्वास्थ्य
तथा नर्सिङ सेवा
निर्देशिका, २०८१
लागू

एकिकृत विद्युतिय
चिकित्सा अभिलेख
प्रणाली सञ्चालन तथा
व्यवस्थापन निर्देशिका
२०८१ स्वीकृत

राष्ट्रिय प्रशामक सेवा
रणनीति
(सन् २०२५ – २०३५)

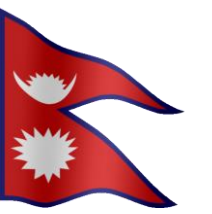
आयोडिन युक्त नुन (उत्पादन
तथा विक्री वितरण) ऐन २०५५
को समसामयिक संशोधन
तयारीका लागि प्राविधिक
सल्लाहकार समिति र कार्यदल
गठन

औलो तथा कालाजार सार्ने
बाहक नियन्त्रणका लागि
अन्तरंग अवशिष्ट विषादी
छिड्काउ सम्बन्धी निर्देशिका,
२०८१ लागू

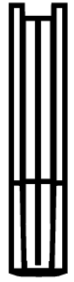
राष्ट्रिय क्यान्सर नियन्त्रण
रणनीति
(सन् २०२४ – २०३०) लागू

मुख्य नीतिगत तथा प्रशासनिक सुधार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

संगठन तथा
व्यवस्थापन सर्वेक्षण
प्रतिवेदन अर्थ
मन्त्रालयमा पेश
गरिएको

अस्पतालमा क्यान्सर
उपचार गर्ने सम्बन्धी
कार्यविधि, २०८१
लागू गरिएको

समुदायमा नसर्ने रोगहरू
पहिचानका लागि एक
महिने अभियान
सञ्चालन निर्देशिका,
२०८१ लागू

आपतकालिन
चिकित्सकीय समूह
परिचालन कार्यविधि,
२०८१ स्वीकृत

स्वास्थ्य बीमा सुधार
सुझाव समितिबाट
प्राप्त प्रतिवेदन
कार्यान्वयन

औषधि मूल्य नीति
सुझाव समितिबाट
प्रतिवेदन प्राप्त

एच.पी.भी. खोप
सञ्चालन निर्देशिका,
२०८१ लागू

सुर्तिजन्य पदार्थको बट्टा,
प्याकेट, र्यापर्स, पेटी तथा
पार्सल प्याकेजिङमा
चेतावनीमूलक सन्देश र चित्र
छापने तथा अंकित गर्ने
निर्देशिका, २०८१ लागू

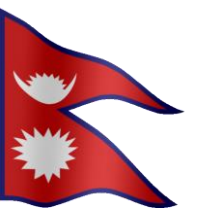
जलनको सघन उपचार
सेवा विस्तार गर्ने
कार्यविधि २०८१, लागू

अस्पतालमा क्यान्सर
उपचार विस्तार सम्बन्धी
कार्यविधि, २०८१ लागू

Newborn hearing
screening निर्देशिका,
२०८१ स्वीकृत

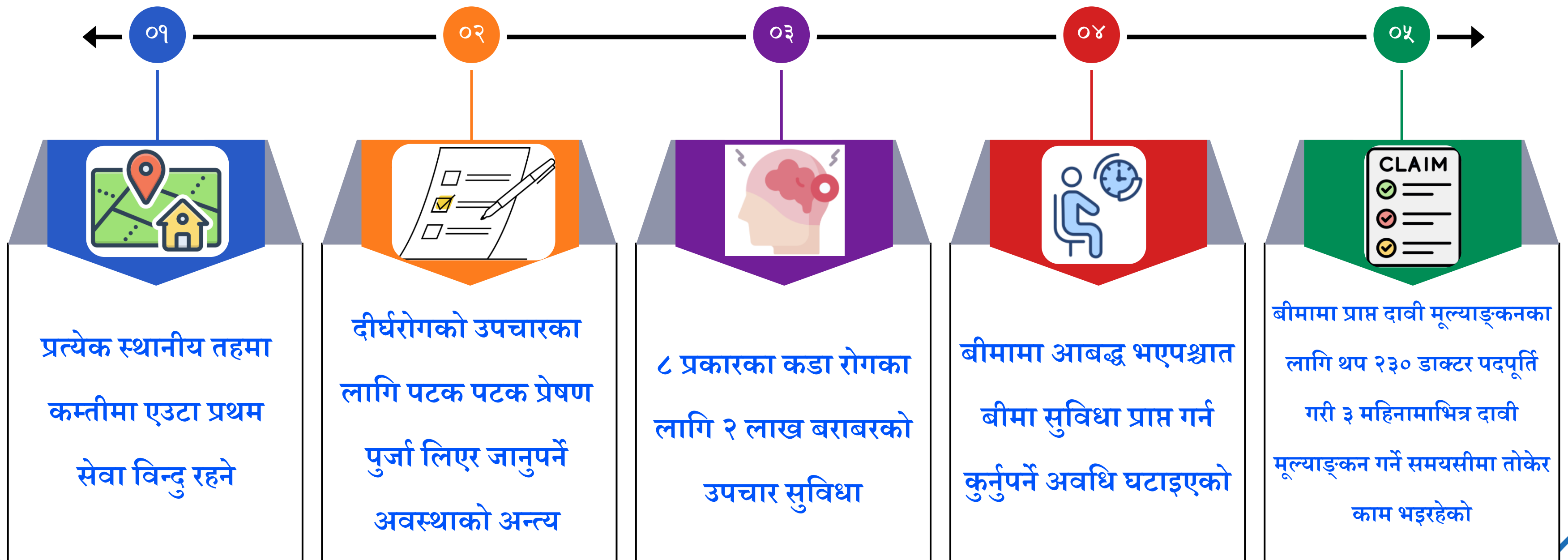

स्वास्थ्य बीमा तथा सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा

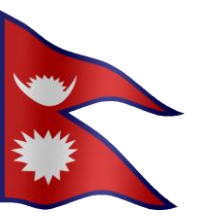
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

स्वास्थ्य बीमा ऐन, २०७४ तथा नियमावली, २०७५ को संशोधन सहित गरिएका मुख्य व्यवस्था तथा अन्य प्रशासनिक सुधारका प्रयासहरू

एकिकृत स्वास्थ्य प्रणाली

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

- निर्माण सम्पन्न – ११३
- सञ्चालनको लागि स्रोत व्यवस्थापन – ५५
- चालू आ.व मा निर्माण सम्पन्न हुने – २५०
- आगामी आ.व. को लागि बजेट विनियोजन - ११ अर्व

आधारभूत अस्पताल

- गत आ.व. मा आ.स्वा.के. निर्माणको लागि बजेट विनियोजन – १ अर्व
- चालू आ.व. मा थप २५० वटा आ.स्वा.के. निर्माणको लागि बजेट सुनिश्चित गरिएको

आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र

- स्थानीय तहमा समायोजन भएका १६० विशेषज्ञ चिकित्सकलाई विभिन्न प्रादेशिक अस्पतालमा कामकाजमा खटाइएको
- छात्रवृत्तिमा पढेका ७५१ जना विशेषज्ञ चिकित्सक, ३०९ जना चिकित्सक र ६१६ स्वास्थ्यकर्मीलाई संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा खटाइएको

स्वास्थ्य जनशक्ति

सुधारका अन्य प्रयासहरू

राष्ट्रिय आयुर्वेद, पञ्चकर्म तथा योग सेवा केन्द्र, BPKIHS को ४०० शैया मातृ तथा नवशिशु भवन, भक्तपुर छातीरोग अस्पतालको भवन, परोपकार प्रसुती अस्पतालको नवनिर्मित भवन तथा स्थानीय तहमा निर्माण सम्पन्न भएका आधारभूत अस्पतालको लागि आवश्यक उपकरण र जनशक्ति व्यवस्थापन

पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान तथा राप्ति स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान बाट MBBS अध्ययनको सुरुवात

भरतपुर अस्पताल र गेटा अस्पतालमा यस वर्षदेखि MBBS अध्ययन सुरु गर्न स्रोत तथा पूर्वाधार सुनिश्चित

NAMS मा पोष्ट ग्राज्युएट अध्ययनका लागि करीब ४०० सिट र नर्सिङ तथा Allied Science तर्फ पनि सिट संख्या बढाइएको

शहिद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्रबाट प्रत्यारोपण सम्बन्धी रिनल ट्रान्सप्लान्ट मेडिसिन र सर्जरी विधामा फेलोसिप कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

डिजिटल हेल्थ

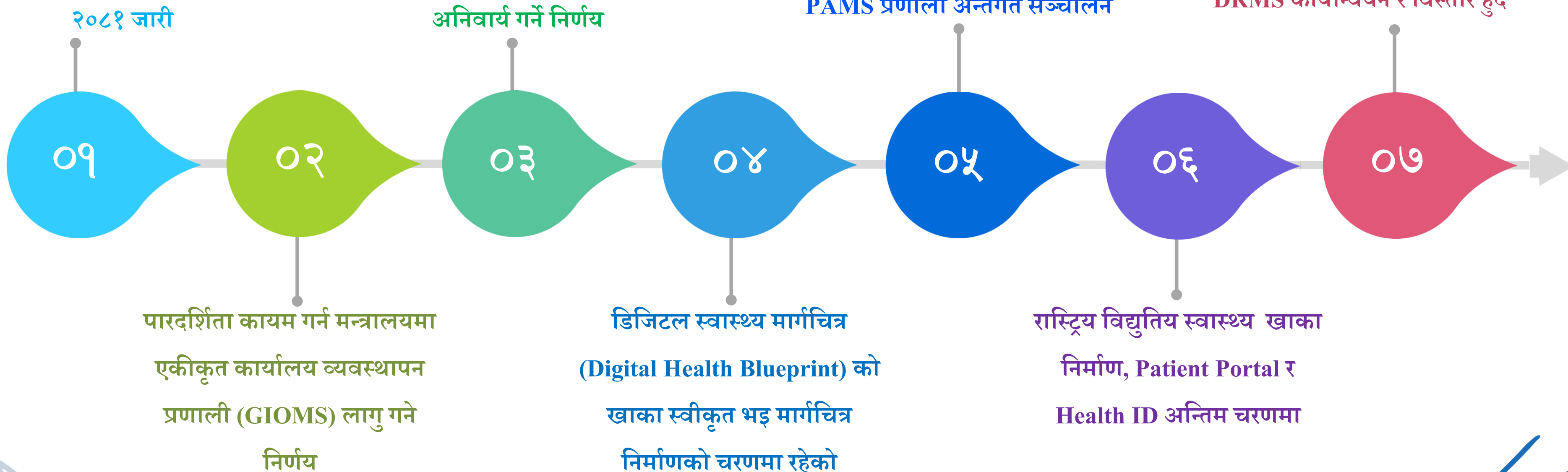

एकीकृत विद्युतिय चिकित्सा
अभिलेख प्रणाली सञ्चालन
तथा व्यवस्थापन निर्देशिका,

विद्युतिय स्वास्थ्य अभिलेख मिसन
अन्तर्गत रेडियोलोजीका लागी
PACS सिस्टम सघिय अस्पतालमा

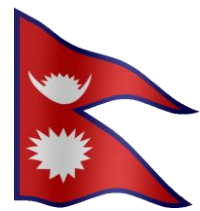
SDG र एकीकृत विद्युतिय प्रणाली
मिसन अन्तर्गत eLMIS लाई
PAMS प्रणाली अन्तर्गत सञ्चालन

जन्म दर्ता र मृत्यु दर्ता सम्बन्धी विवरण
अस्पतालबाट सम्बन्धित वार्डमा
स्वचालित रुपमा पुग्ने BRMS तथा
DRMS कार्यान्वयन र विस्तार हुँदै

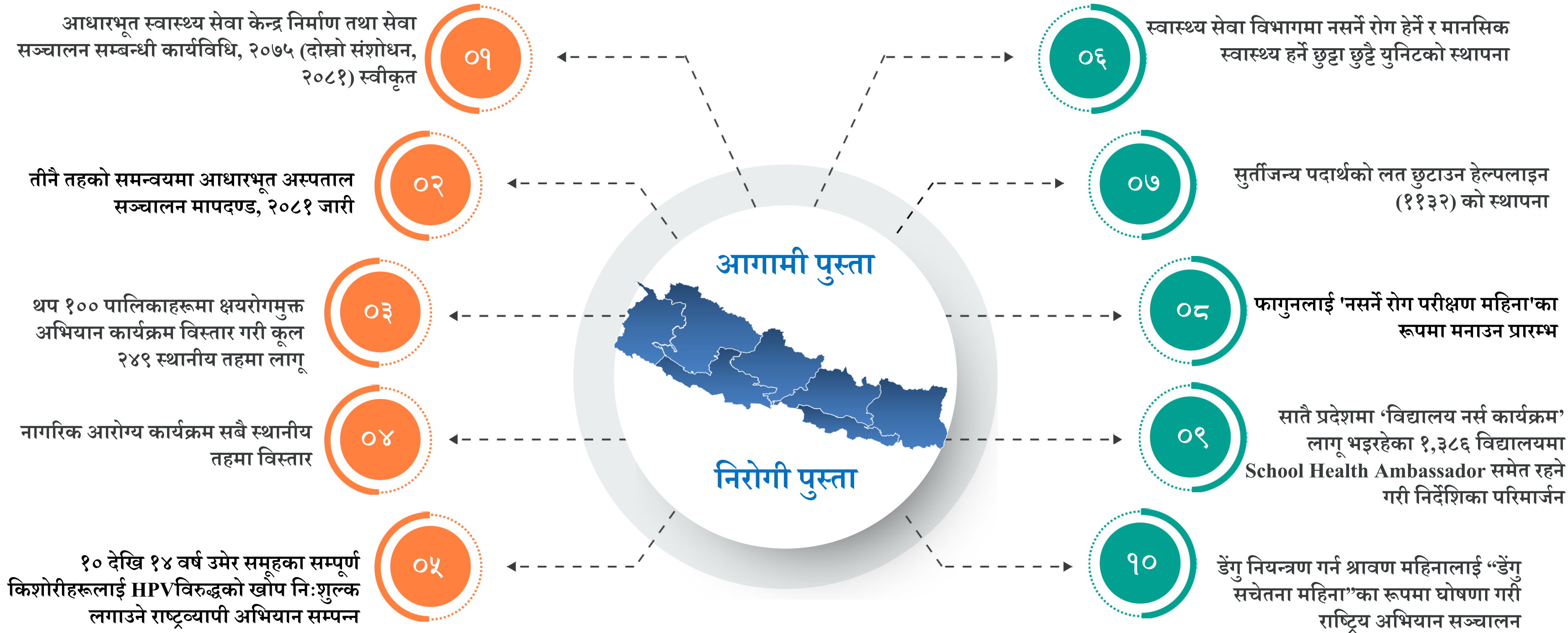

निरोगी नेपाल: 'आगामी पुस्ता निरोगी पुस्ता' अभियान

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

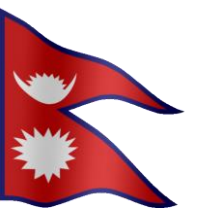

सुर्तीजन्य पदार्थको नियमन तथा नियन्त्रण गरेवापत विश्व स्वास्थ्य संगठनबाट नेपाललाई प्रदान गरेको अवार्ड ग्रहण गर्दै

आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

राष्ट्रिय आयुर्वेद पञ्चकर्म तथा योग केन्द्र, बुढानिलकण्ठबाट
सेवा शुरूवात

वैद्यखाना विकास समितिको प्रथम पञ्चवर्षीय रणनीतिक
योजना २०८२-२०८७ लागू

सिंहदरबार वैद्यखाना पुनर्संरचना प्रक्रिया अगाडि
बढाइएको साथै हाल ५४ किसिमका औषधि उत्पादन
भईरहेको

आयुर्वेद औषधीहरुको स्वदेशमा गुणस्तरीय उत्पादन र विदेशमा
निर्यात गर्ने हेतुले औषधीको कुशल उत्पादन अभ्यास संहिता
२०७२ को दोस्रो संसोधन २०८२ जारी गरिएको

राष्ट्रिय आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा रणनीति
२०८१-२०९१ को मस्यौदा स्वीकृतीको अन्तिम चरणमा
रहेको

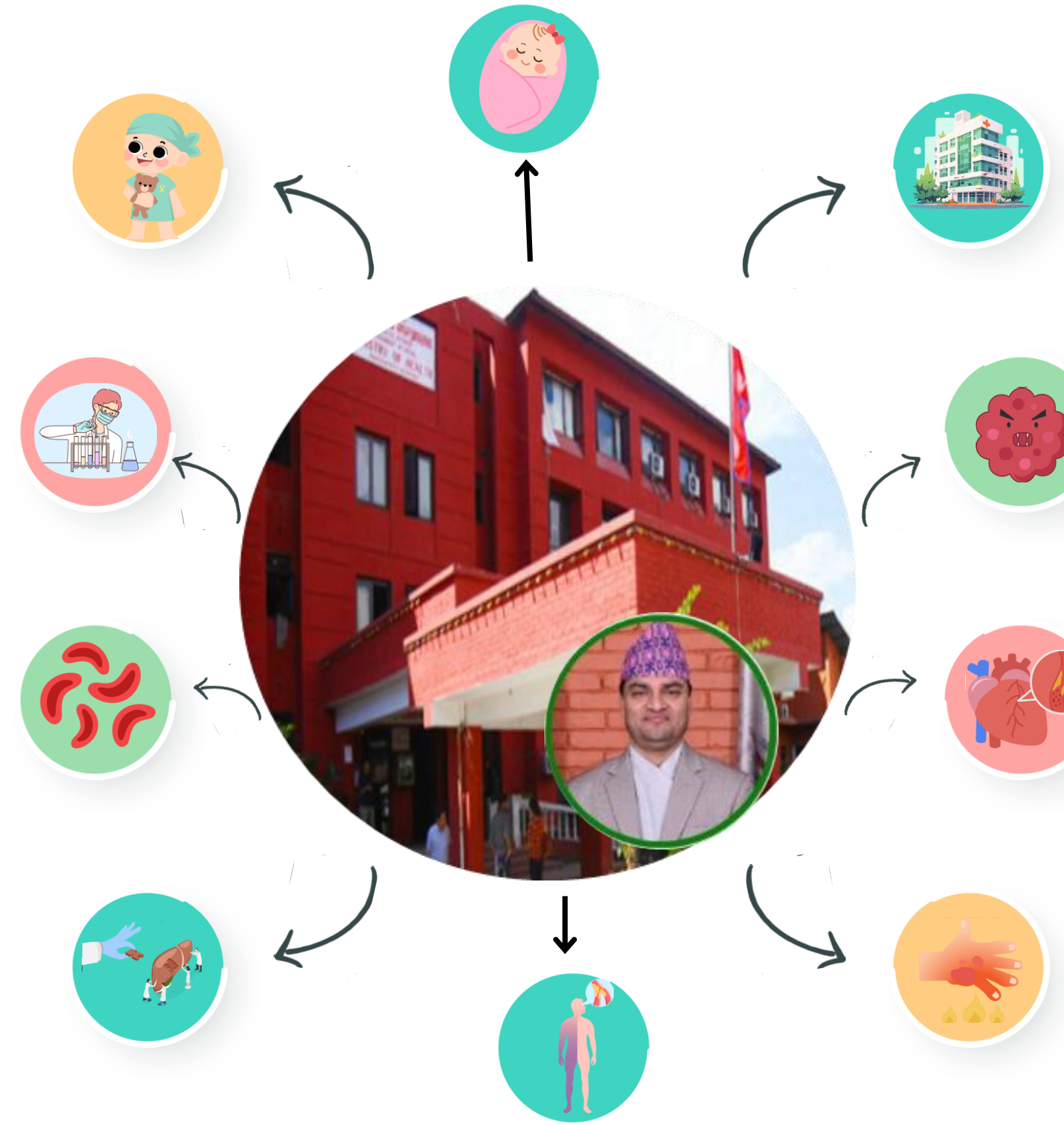

गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह र विस्तार

नवजात शिशु परीक्षण (Newborn Screening) सेवा विस्तार
- प्रसुती सेवा उपलब्ध सबै संघीय अस्पताल

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

चौध वर्षमुनिका बालबालिकाका लागि
क्यान्सर उपचार निःशुल्क

संघीय अस्पतालहरूमा दुई सिफ्ट
ओपिडी तथा विस्तारित सेवा

ल्याव परीक्षण सेवा विस्तार

सातै प्रदेशमा क्यान्सरसम्बन्धी
परीक्षण तथा उपचार सेवा

सिकलसेलको उपचार सेवाको विस्तार
तथा छुट्टै युनिटको स्थापना

सातै प्रदेशमा मुटु रोग उपचार
सेवाको विस्तार

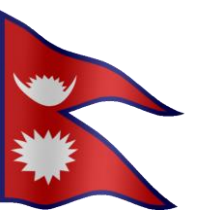
अंग प्रत्यारोपण सेवाको विस्तार

निःशुल्क जलन उपचार सेवाको
विस्तार

पक्षघातको औषधी निःशुल्क व्यवस्था

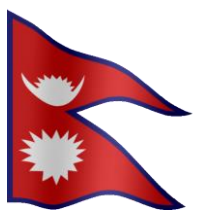
विशिष्टकृत सेवा विस्तार

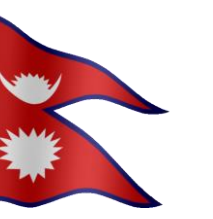
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

विशिष्टकृत सेवा विस्तार

स्वास्थ्यमा साझेदारी तथा समन्वय

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

शहिद गंगालाल राष्ट्रिय
हृदय केन्द्र

०१

अन्तराष्ट्रिय प्रतियोगिताहरूमा
नेपालको प्रतिनिधित्व गर्ने
खेलाडीहरूको निःशुल्क
स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने व्यवस्था

नेपाली सेना, प्रहरी र
सशस्त्र द्वारा सञ्चालित
अस्पताल

०२

सुरक्षा निकायहरूद्वारा
सञ्चालित अस्पतालहरूमा
सर्वसाधारण जनताको पहुँच
पुर्याउने गरी समन्वय र
साझेदारीको खाका अन्तिम
चरणमा रहेको

नेपाल यातायात व्यवसायी
राष्ट्रिय महासंघ

०३

सामुदायिक महिला स्वास्थ्य
स्वयंसेविकालाई आफ्नो
कार्यक्षेत्रभित्र तोकिएको
कामको सिलसिलामा
आवतजावत गर्न सार्वजनिक
यातायात हुने निःशुल्क
व्यवस्था गरिएको

डायस्पोरा

०४

नेपाली डायस्पोराको समन्वय
तथा सहकार्यमा अनुसन्धान
परियोजना लगायत कार्यहरूका
लागि अनुसन्धान, तथ्य
संश्लेषण तथा सहकार्य इकाइ
(RESCU) को स्थापना

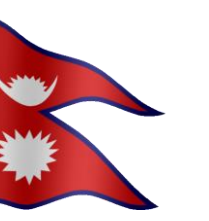
आप्रवासी श्रमिक नेपाली

०५

वैदेशिक रोजगारमा संलग्न
नेपाली श्रमिकहरूले
भोगिरहेका स्वास्थ्य
समस्याहरूको सम्बोधनका
लागि समन्वय र सहकार्यका
सम्भावनाहरूको खोजी

स्वास्थ्यमा साझेदारी तथा समन्वय

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

नेपाल नेत्रज्योती संघ र
तिलगंगा इन्स्टिच्युट अफ
अप्टाल्मोलोजी

०६

आँखा स्वास्थ्य सेवामा पहुँच
अभिवृद्धि गर्न नेपाल
नेत्रज्योती संघ र तिलगंगा
इन्स्टिच्युट अफ
अप्टाल्मोलोजीसँग सहकार्य

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

०७

त्रिभुवन विश्वविद्यालयका
कर्मचारी, प्रध्यापक र
विद्यार्थीहरूलाई सहूलियतपूर्ण
स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न
सहकार्य

राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्र

०८

संघीय अस्पताल तथा स्वास्थ्य
विज्ञान प्रतिष्ठानहरूको स्वास्थ्य
सम्बन्धी ठुला ९०० भन्दा बढी
औजार उपकरण मर्मत सम्भार
एवं सञ्चालन

World Federation of
Hemophilia

०९

World Federation of
Hemophilia सँगको
सहकार्यमा हेमोफिलिया
प्रभावितहरूको लागि औषधी
एवं औषधीजन्य सामग्री प्राप्त

One Heart Worldwide
(Direct Relief)

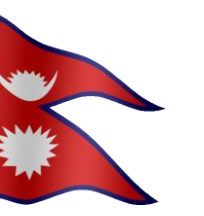
१०

One Heart Worldwide
सँगको सहकार्यमा पक्षघातका
विरामीहरूको लागि औषधी
प्राप्ति

राष्ट्रिय जनसङ्ख्या नीति

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

- ०१ सीपयुक्त, उद्यमशील र उत्पादनशील जनशक्तिको प्रक्षेपण, विकास र उपयोग गरिनेछ
- ०२ स्वस्थ र क्रियाशील जनशक्ति निर्माण गर्न स्वास्थ्य सेवा प्रणाली, यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य एवं बहुपोषण शिक्षा, सुचना तथा सेवा, सबै व्यक्तिगत दर्ता प्रणालीलाई विस्तार तथा सुदृढ गरिनेछ
- ०३ विदेशमा गएका र फर्किएका आप्रवासी जनशक्तिलाई मुलुकको विकास र समृद्धिको लागि उच्चतम उपयोग गरिनेछ
- ०४ प्रजनन स्वास्थ्य अधिकारको सुनिश्चितता गर्दै प्रजनन दर र जनसंख्याबीच सन्तुलन कायम गर्न सम्बन्धित नीतिमा सुधार गरिनेछ
- ०५ मुलुकको आर्थिक विकासका लागि सबै पक्षमा जनसङ्ख्याको विषयलाई एकाकार गरी जनसङ्ख्या केन्द्रित विकास पद्धति अवलम्बन गरिनेछ
- ०६ आन्तरिक बसाइसराइलाई दिगो विकास तथा वातावरणीय दृष्टिले उपयुक्त तुल्याइनेछ
- ०७ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई जनसंख्या र विकासका सबै आयामहरूमा समाहित गरिनेछ
- ०८ बाल अधिकार एवं प्रजनन सम्बद्ध सबै अधिकारको संरक्षण गरिनेछ
- ०९ तथ्यमा आधारीत जनसंख्या व्यवस्थापन प्रणालीलाई सुदृढ गरिनेछ

धन्यवाद !